

Qəzet
1931-ci ilin
aprelindən
çıxır

DƏNİZ

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin qəzeti

8 iyun
2015-ci il
№ 19-20 (8977)
Qiyməti
38 qəpik

ODLAR YURDU TARİX YAZIR

Bu gün artıq Azərbaycan və Bakı şəhəri bu Oyunların keçirilməsi üçün tam hazırlıdır. Təşkilat Komitəsinə bu yüksək fəaliyyətə görə minnətdarlığı bildirmək istəyirəm. Eyni zamanda, beynəlxalq və yerli mütəxəssislərdən ibarət beynəlxalq Əməliyyat Komitəsinə də minnətdarlığını bildirirəm. Onların da fəaliyyəti təqdirəlayıqdır...

Son illər ərzində Azərbaycanda müasir idman infrastruktur yaradılmışdır. Azərbaycanın bölgələrində 40-dan çox Olimpiya İdman Mərkəzi yaradılmışdır. Bakı şəhərində yaradılan və əsaslı şəkildə təmir edilən obyektlərimiz ən yüksək standartlara cavab verir. Şəxsən mən hesab edirəm ki, bundan yüksək standart mümkün deyil.

Beynəlxalq yarışların keçirilməsi üçün kifayət qədər təcrübəmiz var. Son illər ərzində Azərbaycanda çoxsaylı dünya və Avropa çempionatları keçirilmişdir. Azərbaycanın sürətli iqtisadi inkişafı əlbəttə ki, bu qərarın qəbulundan öz rolunu oynamışdır. Hesab edirəm ki, önəmli məsələ ondan ibarətdir ki, Azərbaycan əhalisi bu qərarı böyük sevinclə və qürur hissi ilə qarşılamışdır.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

AZƏRBAYCAN İLK AVROPA OYUNLARININ VƏTƏNİNƏ ÇEVRİLƏCƏK

“Bakı-2015” ilk Olimpiya Oyunlarının başlanmasına sayılı günlər qalıb. Qədim qitədə ilk dəfə keçiriləcək bu mötəbər idman tədbirinin məhz Azərbaycana həvalə edilməsi qəlbimizi qanuni iftixar hissi ilə doldurur. Axi bu möhtəşəm tədbirdən sonra Azərbaycan əbədi olaraq ilk Avropa Oyunlarının Vətəni hesab olunacaq.

Heç kəsə sərr deyil ki, I Avropa Oyunlarının ölkəmizdə keçirilməsi Azərbaycan xalqına, Azərbaycan dövlətinə, onun müdrik başçısı cənab İlham Əliyevə böyük inamın, yüksək etimadın göstəricisidir. Cənubi Qafqazın lider ölkəsi Azərbaycan artıq dünyada həm de aparıcı idman ölkələrindən biri kimi tanınır. I Avropa Oyunlarının Azərbaycanda keçirilməsini ölkəmizdə görülən bütün işlərə, o cümlədən idman sahəsində əldə edilən nailiyyətlərə verilən yüksək qiymət kimi də dəyərləndirmək olar.

Bir neçə gündən sonra başlanacaq I Avropa Oyunları ölkəmizin bütün dünyada çox böyük təbliğatına imkan yaradacaq. Gələn qonaqlar, Olimpiadani televiziya kanallarından izləyəcək tamaşaçılar Azərbaycanın necə gözəl ölkə, xalqımızın nə qədər tolerant, qonaqpərvər, sülhsevər olduğunu gözləri ilə görcəklər.

Ən əsası, “Bakı-2015” ilk Olimpiya Oyunlarının Azərbaycanda keçirilməsi son illər bütün mötəbər yarışlarda yük-

sək nəticələrə imza atan idmançılarımız üçün əlavə stimul olacaq.

Biz yaxşı mənada dünyani heyrotləndirməyi bacarıraq. Adətən belə mö-

Idmançılarımızın uğurları, idmana dövlət tərəfindən göstərilən güclü dəstək, müasir idman infrastruktur və əlbəttə, ölkəmizin sürətli inkişafı Avropa Olimpiya Komitəsinin birinci Avropa Oyunlarının Azərbaycanın paytaxtı Bakıda keçirilməsi haqda qəbul etdiyi qərarın əsasını təşkil edib. Bu oyunlar Avropa idmanı tarixində yeni səhifə açacaq. Birinci Avropa Oyunlarını təşkil etmək, ona ev sahibliyi etmək və onu keçirmək həm böyük şərəf, həm də böyük məsuliyyətdir. Oyunlarda 6 mindən çox atlet iştirak edəcək. Onlar 16-sı Olimpiya idman növləri olmaqla 20 idman növündə yarışacaqlar. Təbii ki, Bakı Oyunları bütün gələcək oyunlar üçün səviyyə, standart olacaq.

Oyunlara hazırlanmaq üçün bizə cəmi iki il yarımdə vaxt ayrılmasına baxmayaraq, biz bu Oyunları Yay Olimpiya Oyunları səviyyəsində keçirmək niyyətindəyik. Çox güclü Təşkilat Komitəsi bunun üçün zəruri olan bütün işləri görür. Biz beynəlxalq idman təşkilatları, Avropa Olimpiya Komitəsi, beynəlxalq federasiyalar ilə əməkdaşlıq edirik. Könüllülər bizi çox güclü dəstəkləyirlər. Azərbaycanda minlərlə gənc bu oylarda könüllü olmaq arzusunu bildirib.

Mehriban ƏLİYEVA,
Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fonduun Prezidenti, birinci Avropa Oyunlarının Təşkilat Komitəsinin sədri

Ölkəmiz qitənin idman həyatında yeni səhifə açır

Hər keçən gün bizi 2015-ci ilin çox böyük idman hadisəsinə - I Avropa Oyunlarına daha da yaxınlaşdırır. Bakı-

dir. Az bir zamanda Azərbaycanın görüdüyü işlər Avropa Olimpiya Komitəsi niçox təəccübləndirib”.

Azərbaycan rəhbərliyi ilə işləmək-dən olduqca məmənnun qalan AOK-un rəhbərliyi vurgulayıb ki, Azərbaycan hökumətinin peşəkarlığı və diqqəti onları hər zaman təsirləndirir. İlk Avropa Oyunları Təşkilat Komitəsinin sədri, birinci xanım Mehriban Əliyeva hazırlıq işlərində şəxsən iştirak edərək dəyərli göstəriş və tövsiyələrini vermiş, işə tam sadıqlılığını nümayiş etdirmişdir. Təşkilat Komitəsi və “Bakı-2015” ilk Avropa Oyunları Əməliyyat Komitəsinin peşəkar heyəti AOK-un planlarını realliga çevirmək üçün 27 ay ərzində yorulmadan çalışıblar.

Bəli, biz ilk Avropa Oyunlarına hazırlıq işlərinə çox böyük qüvvə sərf etdik. Başlayan gündən isə ilk Avropa Oyunları bizə işləyəcək. Ölkəmizə gələn hər bir qonaq müstəqil Azərbaycanın yeni libasını görəcək, əraziyi və əhalisinə görə çox da böyük olmayan dövlətin az bir zamanda sahib olduğu yüksəliş onların hər birində müsbət rəy formalaşdıracaq.

Üstəlik inanıram ki, Azərbaycan yüksək səviyyədə ev sahibliyi etdiyi ilk Avropa Oyunlarında həm də qızıl medallarının sayını artırmaqla özünün idman tarixinə yeni uğurlu səhifələr yazacaq.

Siyasət ƏLİYEV,
“AXDG” QSC-nin Texniki və gəmi tikintisinə nəzarət şöbəsinin rəisi

təbər çoxnövlü idman yarışlarına hazırlıq üçün 7 il vaxt ayrıılır. Bakıda bütün hazırlıq işlərinin iki il yarına yekunlaşdırıldığını bütün dünya gördü və etiraf etdi. Əminəm ki, I Avropa Oyunları zamanı da dünyani yaxşı çox şeylərle heyrottəndirəcəyik.

Sakit MƏLİKOV,
“AXDG” QSC-nin Donanmanın istismarı departamentinin rəisi

nın I Avropa Oyunlarının paytaxtı seçiləsi ən əvvəl ölkəmizin bütün sahələrdə qazandığı uğurların etiraf edilməsi deməkdir.

Azərbaycanın yüksək səviyyəli idman tədbirinə çox qısa dövr ərzində hazırlanması isə ölkəmizə bu etimadın təsadüfi olmadığını bir dənə təsdiq edir. Avropa Olimpiya Komitəsinin prezidenti Patrik Hikkinin özünün də etiraf etdiyi kimi: “Bəli, hər şey göz öündə-

ODLAR YURDU TARİX YAZIR

Yeni qələbələrə doğru!

2012-ci il dekabrın 8-də Romada Avropa Olimpiya Komitəsinin 41-ci Baş Assambleyasında I Avropa Oyunlarının Azərbaycanda keçirilməsi barədə qərar qəbul edildi. Bu qərar ölkəmizin bu mötəbər tədbirə layiqincə ev sahibliyi edə biləcəyinə əminliyin ifadəsi, Azərbaycan dövlətinin idmanaya qayğısının bəhrəsi idi. Bu qərar qədim qıtənin ölkələrinin gənc, müstəqil Azərbaycanı güclü dövlət kimi qəbul etmələrinin etirafı idi. Bu inam və etimad isə Azərbaycanımıza Avropa Oyunlarının standartlarını müəyyənləşdirmək səlahiyyəti verib...

Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin dövrün tələblərinə uyğun həyata keçirdiyi siyaset nəticəsində Azərbaycan son 11 ildə dünyada iqtisadi artım temp-lərinə görə ən sürətlə inkişaf edən ölkələrdən biridir. Davos Dünya İqtisadi Forumunun hesablamalarında da Azərbaycan iqtisadiyyatı rəqabət qabiliyyətinə görə hər il yüksək yerlərdən birində qərarlaşır.

Azərbaycan müstəqil dövlət kimi, Olimpiya Oyunlarına ilk dəfə 1996-ci ildə qatıldı. Onda sərbəst güləşçimiz Na-

mış Abdullayev qazandığı ilk Olimpiya medalının sevincini yaşadıq. 2000-ci ildə isə Sidney Yay Olimpiya Oyunlarında 2

qızıl, 1 bürünc medal qazandıq. Bu medallarla Azərbaycan 199 ölkə arasında 34-cü yeri tutdu.

2004-cü ildə Afinada keçirilən Yay Olimpiya Oyunlarında yığma komandamız 1 qızıl, 4 bürünc qazanaraq 202 dövlət arasında 37-ci yerə layiq görüldü.

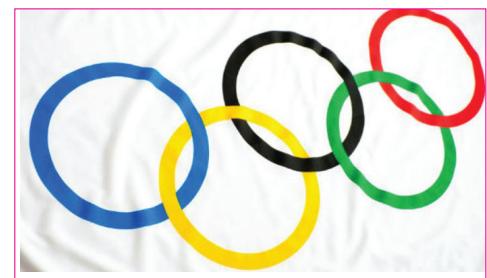
2008-ci ildə Pekində keçirilən Yay Olimpiya Oyunlarında millimiz yeni rekord müəyyənləşdirdi - 7 medal: 1 qızıl, 2 gümüş və 4 bürünc medal!

2002-ci ildə London Yay Olimpiya Oyunlarında idmançılarımız 2 qızıl, 2 gümüş və 6 bürünc medal qazandılar. Başqa sözlə, ölkələrin cədvəlində Azərbaycan 30-cu, medalların sayına görə 24-cü, Avropa ölkələri arasında 15-ci, müsəlman ölkələri arasında 3-cü yeri tutdu.

Olimpiadadan sonrakı illərdə də idman uğurlarımız davam etmişdir. İdmançılarımız 2013-cü ildə 148 beynəlxalq yarışda iştirak edərək 248 medal qazanmışlar. Keçən il 165 beynəlxalq yarışda 250 medalla bizi sevindirdilər. Cəri ilin birinci rübündə isə beynəlxalq yarışlarda qazandığımız uğurları belə sıralamaq olar: 16 qızıl, 13 gümüş, 29 bürünc!

Yaxın zamanlarda bu medalların sayını artırmaq imkanımız böyükür. Bir neçə gündən sonra Birinci Avropa Oyunları, Avropa Oyunlarından 2 il sonra - 2017-ci ildə Azərbaycanda İsləm Həmrəyliyi Oyunları keçiriləcək. Müxtəlif beynəlxalq turnirlərdə, Avropa və dünya çempionatlarında, 2016-ci ildə Rio-de-Janeyroda Yay Olimpiya Oyunlarında nailiyyətlərimizlə Azərbaycanın həm də idman ölkəsi olduğunu dönə-dən sübut edəcəyik!

Artıq birinci Avropa Oyunları ərəfəsindəyik. İyunun 12-dən 28-dək bütün dünyanın diqqəti istənilən beynəlxalq əhəmiyyətli tədbiri layiqincə təşkil etməyə və keçirməyə qadir Azərbaycana yönəlcək. 6 mindən çox idmançının mübarizə aparacağı bu mötəbər yarış

Azərbaycanın potensialını bir daha dünyaya nümayiş etdirəcək. Xatırladaq ki, "Bakı-2015" ilk Avropa Oyunları çərçivəsində keçiriləcək 20 idman növündən 11-i "Rio-2016" Yay Olimpiya Oyunları üçün müxtəlif kvalifikasiya imkanları nəzərdə tutur. İlk Avropa Oyunlarında Azərbaycan 441 nəfərlik heyətlə təmsil olunacaq ki, onların da 291 nəfəri atletlərimizdir. Yarışlarda iştirak edəcək idmançılar kimi, qəlbində Azərbaycan sevgisi olanların da hər biri sevinc və həyəcanla oyunların başlamasını gözləyir. Gənc, müstəqil Azərbaycanın ev sahibliyi etdiyi bu mötəbər idman tədbirinin də yüksək səviyyədə keçəcəyinə heç kəsin, hətta bizi istəməyənərin də şübhəsi yoxdur.

Birinci Avropa Oyunlarında himninizin səsləndirilməsilə üçrəngli bayraqınızın göylərə qaldırıldığını təkrar təkrar seyr etmək, müxtəlif idman yarışlarında qızıl medallarımızın sevincini yaşamaq arzusu ilə:

Rasif TAHİROV

"İpək yolu" nəqliyyat dəhlizi ilə daşınmaların həcmi artır

Cəri ilin birinci rübündə "İpək yolu" nəqliyyat dəhlisinin Azərbaycan hissəsində 13,5 milyon ton yük, 80,9 milyon nəfər və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 7,9 faiz çox sərnişin daşınmışdır.

Dəhlizdə daşınmış yüklərin 54,7 faizi avtomobil, 31,4 faizi dəmir yolu, 13,9 faizi dəniz nəqliyyatının payına düşmüş, avtomobil nəqliyyatında 5,8 faiz artım qeydə alınmışdır. Daşınmış yüklerin 19,9 faizini və ya 2,7 milyon tonunu tranzit yükler təşkil etmişdir.

Yük daşınmaları fəaliyyətindən 130,7 milyon manat, sərnişin daşınmasından isə 30 milyon manat gəlir əldə olunmuş və gəlir müvafiq olaraq 9,1 faiz və 14,6 faiz artmışdır.

9 ildə Azərbaycan nefti ilə 2850-dən çox tanker yüklənib

Bu hadisədən bir həftə sonra - iyunun 4-də isə BTC-nin nəql etdiyi neftlər yüklənmiş ilk tanker dünya bazarlarına yola salındı. Həmin vaxtdan bəri BTC çox uğurlara imza atıb. Başqa sözlə, onun uğuru bu illər ərzində ahəngdar və təhlükəsiz işləməsidir.

Xatırladaq ki, BTC üç ölkənin - Azərbaycanın, Gürçüstənin və Türkiyənin ərazisindən keçərək 1768 kilometr məsafə qət edir. Gündə bir milyon barrel neft nəql etmək gücündə layihələndirilsə də, sonralar onun gündəlik ötürmə

qabiliyyəti 20 faiz artırılaraq 1,2 milyon barrelə çatıb. İstismarına başlandığı vaxtdan indiyədək BTC vasitəsilə ümumilikdə 2,2 milyard barrel, yaxud 289 milyon tondan çox xam neft ixrac olunub. Ceyhanda 2850-dən çox tanker yüklənib və dünya bazarlarına göndərilib.

Bu ilin birinci rübü ərzində BTC 9 milyon tona yaxın (69 milyon barrel) xam neft nəql edib. Bu neft Ceyhanda 96 tankerə yüklenib. Hazırda kəmər Xəzərin Azərbaycan sektorundakı "Azəri-Çıraq-Günəşli" yataqlarının neftini və "Şahdəniz" dən çıxarılan kondensatı daşıyır. Bundan əlavə, BTC-yə müəyyən həcmədə Türkmenistan və Qazaxıstan nefti də vurulur.

Gəmiçilik XXII Beynəlxalq “Xəzər Neft və Qaz 2015” sərgisində iştirak etdi

İyunun 2-5-də “Bakı Ekspo Mərkəzi”ndə XXII Beynəlxalq “Xəzər Neft və Qaz 2015” (“Caspian Oil and Gas 2015”) sərgisi keçirildi. Dünya neft-qaz hasilatı sənayesinin beşiyi sayılan ölkəmizdə ilk belə sərgi Ülu Öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü və dəstəyi ilə 1994-cü ilin mayında keçirilib və sonralar ənənəvi xarakter alıb.

“İteca Caspian” və onun britaniyalı tərəfdaşı “ITE Group” şirkətlərinin təşkilatçılığı və Azərbaycan dövlətinin hərtərəfli dəstəyi ilə gerçəkləşən XXII sərgi dünyadan neft sektorunu təmsil edən iri istehsalçı və təchizatçı şirkətləri bir yerə toplamışdır. 29 ölkənin sərgiyə qatılan 315 şirkəti arasında

“Ösrin müqaviləsi”nin, ondan sonra həyata keçirilən layihələrin iştirakçıları da vardı. Sərgidə MDB və Şərqi Asiyadan olan şirkətlərin sayı bu il daha çox idi.

“Xəzər Neft və Qaz 2015” sərgisinin ekspozisiyası neft hasilatı və enerji daşıyıcılarının nəql edilməsi sahəsində innovativ texnologiyalar, neft və qazın saxlanması sistemlərinin təmin edilməsi, bəyənləxalq əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi imkanları və sair tematik bölmələrdən ibarət idi.

Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi ayrılmaz attributu texnoloji innovasiyaların nümayiş etdirilməsi olan sərgidə Alyans partnyoru Caspian Marine Services şirkəti ilə birgə stendlə təmsil olunmuşdu.

“Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Rauf Vəliyev və qurumun digər rəhbər şəxsləri stendimizlə yanaşı, birgə layihələr üçün maraqlı olan şirkətlərin də təqdimatları ilə yaxından tanış oldular.

Ekspozisiyalar, şəkillər, maketlər, videoçarx... gəmiçiliyin zəngin tarixi, yük daşınması, dənizdə neft hasilatı ilə bağlı mühüm dəniz nəqliyyatı xidmətləri təklif edən donanmaları haqqında çox şey deyirdi. Üstəlik sərgidəki nümayəndlərimiz ziyanrotçılərin “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti ilə bağlı istənilən sualına dolğun cavab verirdilər.

Tahir DADAŞOV

Dəniz nəqliyyatına dair saziş imzalanıb

Azərbaycan Respublikası
Dövlət Dəniz Administrasiyası (ARDDA) ilə Polşa Respublikasının İnfrastruktur və İnkışaf Nazirliyi arasında dəniz nəqliyyatına dair saziş imzalanıb.

ARDDA-nın mətbuat xidmətindən bildirilər ki, Administrasiyanın rəisi Qüdrət Qurbanovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Polşa Respublikasının Varşava şəhərində səfərdə olub.

Səfər çərçivəsində mayın 20-də "Azərbaycan Respublikası hökuməti ilə Polşa Respublikası hökuməti arasında dəniz nəqliyyatına dair saziş" imzalanıb. Sazişi Azərbaycan Respublikası tərəfindən Dövlət Dəniz Administrasiyasının rəisi

Qüdrət Qurbanov, Polşa Respublikası tərəfdən İnfrastruktur və inkişaf nazirinin müavini Dorota Piç imzalayıblar.

Sazişin əsas məqsədi Azərbaycan Respublikasının ticarət gəmiçiliyi və dəniz nəqliyyatı sahəsi üzrə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatları ilə Polşa Respublikasının müvafiq müəssisə və təşkilatları arasında əlaqələrin və əməkdaşlığın inkişafına stimul vermək, bu inkişafi sürətləndirmək, tərəflərin limanları arasında dənizlə yüklerin daşınmasının inkişafına mane ola biləcək amillərin aradan qaldırılması üzrə əməkdaşlığı təmin etməkdir.

Sazişdə iki tərəf arasındaki münasibətlərdə ayrı-seçkiliyə

yol verilməməsi və azad rəqabət, dəniz nəqliyyatının inkişaf etdirilməsi, limanlarda, daxili sularda və ərazi dənizlərində gəmilər üçün yaradılan şərait, dəniz nəqliyyatının asanlaşdırılması, gəmi sənədlərinin qarşılıqlı tanınması, cinayət baş verdiyi zaman tətbiq olunan prosedurlar, dənizdə baş verən hadisələr, texniki əməkdaşlıq, beynəlxalq öhdəliklər, mübahisələrin həlli barədə müddəələr da yer alıb. Həmçinin, sazişdə limanlara sərbəst giriş-çıxış, lövbərə durma yerinin təyin edilməsi, liman vəsítələrindən maneəsiz istifadə, yük əməliyyatları, sərnişinlərin mindirilməsi və düşürülməsi, naviqasiya üzrə xidmətlərin istifadəsi və digər adı kommersiya əmə-

liyyatlarının icrası ilə bağlı hər bir tərəfin öz gəmilərinə yaratdığı imkanları digər tərəfin gəmilərinə də yaratması barədə müddəələr eks olunub ki, bu da Azərbaycan bayrağı altında üzən gəmilərin Polşaya, Polşa bayrağı altında üzən gəmilərin isə Azərbaycana yük və sərnişin daşınması prosesinə daha intensiv cəlb olunmasına öz töhfəsini verəcək.

Eyni zamanda, görüşdə Azərbaycan Respublikası ilə Polşa Respublikası arasında dəniz nəqliyyatı sahəsində əməkdaşlığın inkişafı perspektivləri barədə səhəbət aparılıb, qeyd olunan sahədə qarşılıqlı əlaqələrin daha da gücləndirilməsinin zəruriliyi vurgulanıb.

Mühacirlərə dair kvota ilə razılaşdırılmış

Rəsmi London Avropa İttifaqının (AI) mühacirlər və qacqınlarla bağlı fəaliyyətinə mühabibə elan edib. Böyük Britaniyanın Daxili İşlər Nazirliyinin başçısı Tereza Mey Al-ya qanunsuz yolla keçən hər kəsin ittifaq ərazisindən çıxarılmasında israrlı olduğunu bildirib.

"Euronews" telekanalı xəbər verir ki, nazirin sözlərinə görə, qacqınlara sığınacaq verilməsi qeyri-qanuni mühacir axınının artmasına şərait yaradacaq. Avropa İttifaqının planında isə qacqınıları Al-ya üzv dövlətlər arasında kvotalarla uğğun olaraq yerləşdirilməsi yer alır. Bu kvotalar ölkələrin ümumi daxili məhsulu və əhalinin sayına görə müəyyən olunacaq. Beləliklə də varlı ölkələr daha çox mühacir qəbul edəcək. Planda, həmçinin qacqınıları Afrikadən Avropa sahilşəhərlərə daşımamaqla məşğül olan gəmilərin məhv edilməsi də nəzərdə tutulur. Eyni zamanda, Brüssel Aralıq denizində Avropaya üz tutan mühacirlərin xilas edilməsi əməliyyatlarının aparılması üçün nəzərdə tutulan büdcənin artırılması planlaşdırılır.

Dövlət bayraqından düzgün istifadə edilməlidir

Üçrəngli dövlət bayrağımız qürur mənbəyimizdir. Bu bayrağa dərin hörmət və ehtiram hissi ilə yanaşlığımız kimi, ondan istifadə qaydalarına da ciddi əməl etməliyik. Son illərdə Azərbaycan beynəlxalq siyasi, humanitar və idman tədbirlərinin keçirildiyi məkana çevrilib. Bu tədbirlərde həmişə dövlət bayraqından istifadə olunur. Lakin bəzən dövlət bayraqından istifadə zamanı yanlışlıqlara yol verilir. Qarşidan çox mühüm tədbir - "Bakı-2015" birinci Avropa Oyunları gelir. İyunun 12-dən 28-dək Avropanın idman nəbzi Azərbaycanda döyüñəcək. "Bakı-2015"in yarışlarını izləmək üçün

paytaxtimizə dünyanın bir çox ölkələrindən on minlərlə qonaq səfər edəcək.

Avropa Oyunlarına yüksək səviyyədə hazırlıq做的oran Azərbaycanda qarşımızda duran ümde vəzifələrdən biri də küçə və prospektlərimizdə, idman arenalarında, azarkeşlərin başları üzərində dalgalanacaq dövlət bayraqımızdan düzgün istifadə etməkdir.

Ölkəmizdə dövlət bayraqından istifadə qaydaları barədə mükəmməl qanunvericilik bazası yaradılıb. 2004-cü ildə "Azərbaycan Respublikası dövlət bayrağının istifadəsi qaydaları haqqında" Qanun qəbul edilib. 2005-

ci ildə Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə "Azərbaycan Respublikası dövlət bayrağının qaldırılması (asılması), endirilməsi, saxlanılması və istehsalı Qaydaları" təsdiq olunub. 2013-cü ildə isə Nazirlər Kabineti "Azərbaycan Respublikası dövlət bayrağının qaldırılması (asılması), endirilməsi, saxlanılması və istehsalı Qaydaları"nda dəyişiklik edilməsi haqqında" qərar qəbul edib.

AZERTAC dövlət bayraqından düzgün istifadə variantlarını aşağıdakı rəngli fotosəkillər vasitəsilə təqdim edir:

Mərasimlər və digər tətənəli tədbirlər zamanı dövlət bayrağımız digər dövlətlərin, beynəlxalq təşkilatların, siyasi partiyaların, qeyri-hökumət təşkilatlarının, müəssisə və idarələrin bayraqları ilə birgə qaldırılırsa (asılırsa) və ya yerləşdirilirəsə, qarşidan baxanda Azərbaycan Respublikasının dövlət bayrağı həmin bayraqlardan solda olmalıdır.

Dövlət bayrağı binanın divarına dirəksiz şaquli vəziyyətdə asılıqdə və ya xüsusi tutqaclarla bərkidildikdə mavi zolaq qarşidan baxarkən yuxarıda olmalı, aylı ulduz isə sağ tərəfə baxmalıdır.

Dövlət bayrağı binanın divarına dirəksiz üfüqi vəziyyətdə asılıqdə və ya xüsusi tutqaclarla bərkidildikdə mavi zolaq qarşidan baxarkən yuxarıda olmalı, aylı ulduz isə sağ tərəfə baxmalıdır.

Dövlət bayrağı ya bayraq dirəyinin, ya da xüsusi tutqaclarla bərkidilən dəstək üzərində qaldırılır. Bu zaman bayrağın mavi zolağı dirəyin uc tərəfi istiqamətində olmalıdır.

Kiçik ölçülü dövlət bayrağı masaların, kürsülərin üstündə xüsusi oturacağı olan şaquli milə bərkidildikdə və yaxud əldə tutulduğda da mavi zolaq yuxarıda yerləşməlidir.

Dövlət bayrağı tribunalarda tamaşaçıların, yürüşlərdə iştirakçıların və qalib idmançıların əllərində üfüqi vəziyyətdə dirəksiz tutularkən də mavi zolaq yuxarıda olmalıdır.

Azərbaycan Respublikasının dövlət bayraqından düzgün istifadə edilməsi hər kəsin vətəndaşlıq borcudur.

Monteneqro Respublikasının nümayəndələri ADDA-da

Azərbaycan Respublikasında rəsmi səfəri zamanı Monteneqro Respublikasının təhsil naziri Sanja Vlahovic və Monteneqro Universitetinin Dənizçilik fakültəsinin dekanı, professor Daniko Nikolic Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyasında olmuş, Akademianın rəhbərliyi - rektor Rasim Bəşirov, tədris və tərbiyə işləri üzrə prorektor Çingiz Əliyev və elmi işlər və beynəlxalq əlaqələr üzrə prorektor Zahid Şərifovla görüşməslər.

Qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılan görüşdə təhsilin cəmiyyətin inkişafında mühüm rol oynadığı diqqətə çatdırılıb, Monteneqro Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında bütün istiqamətlərdə, o cümlədən təhsil sahəsində əlaqələrin möhkəmləndirilməsinin zəruriliyi vurgulanıb və bu əlaqələrin inkişafına əminlik ifadə olunub.

Hər iki təhsil ocağı arasında yeni bağlanmış əməkdaşlıq haqqındaki müqaviləyə əsasən tələbə və professor-müəllim

mobilliyyi, elmi-pedaqoji kadrların hazırlanması və tədris-metodiki vəsaitlərin mübadiləsi sahəsində birgə fəaliyyət proq-

ramı müzakirə olunmuş və qəbul edilmişdir.

Azərbaycan Dövlət Dəniz Akademiyası ilə yaxından tanış

olduqdan sonra Monteneqro Respublikasının təhsil naziri Sanja Vlahovic ürək sözlerini

"Fəxri qonaqlar kitabı"nda qeyd etmişdir.

Tahir DADAŞOV

Buz qatının əriməsi dəniz səviyyəsinin artmasına ciddi təsir edəcək

Antarktida qıtısının Antarktida yarımadasındaki ən böyük buz qati okeanın istiləşməsi və temperaturuna görə getdikcə nazilməkdədir. Bu barədə "The Guardian" həyəcan təbili çalan yazı yazıb. "British Antarctic Survey" (BAS) qurumunun araşdırmasına görə, buz qatının əriməsi dəniz səviyyəsinin artmasına ciddi təsir edəcək.

"Larsen C" buz qatı Uelsdən 2,5 dəfə böyükdür. Peyk vasitəsilə aşkar çıxarılıb ki, "Larsen C" 1998-2012-ci illərdə özünün qalınlığını 4 metr itirib. İndiyədək alımlar bilmirdilər ki, itki yuxarıdan, yoxsa aşağıdan baş verir. Amma yeni araştırma ortaya çıxarıb ki, ərimə daha çox aşağıdan baş verir və həmin buz qatı hər il aşağıdan 28 sm qalınlığını itirir. Bu nazilməyə görə, artıq buz qatları çökəməyə meyillənib.

O da qeyd edilir ki, yarımda dünyada ən sürətlə istiləşən yerlərdən biridir. Həmçinin, istiləşən havaya görə, buz qatı yuxarıdan da ilə 3,7 sm nazikləşir.

Bildirilir ki, buz qatının əriməsilə, ilk növbədə, daha çox sahilyanı ölkələr və yaşayış əraziləri risklə üzləşə bilərlər.

İLKİN

Azərbaycan əhalisinin sayı 9611,7 min nəfərə çatmışdır

2015-ci il mart ayının 1-i vəziyyətinə Azərbaycan Respublikasının əhalisinin sayı 9611,7 min nəfərə çataraq ilin əvvəlindən 18,7 min nəfər və ya 0,2 faiz artmışdır.

Dövlət Statistika Komitəsi bildirir ki, ölkə əhalisinin bir kvadratkilometrə düşən sıxlığı 111 nəfər təşkil edir. Əhalinin ümumi sayından 53,1 faizi şəhər, 46,9 faizi kənd sakinlərinin, 49,8 faizi kişilərin, 50,2 faizi isə qadınların payına düşür. Hazırda hər 1000 nəfər kişiyyə 1009 nəfər qadın düşür.

Son illər ərzində ölkədə doğum səviyyəsi yüksək olaraq qalmaqdə davam edir və cari ilin yanvar-fevral ayları ərzində

doğulanların sayı ölenlərin sayından 18,5 min nəfər çox olmuşdur. Belə ki, cari ilin ilk iki ayı ərzində ölkədə 27,9 min, yaxud hər gün orta hesabla 473 körpə doğulmuş, əhalinin hər

1000 nəfərinə hesabı ilə bu göstərici 18,2 təşkil etmişdir. Doğulanların 53,6 faizi oğlan, 46,4 faizi isə qız uşaqlarından ibarət olmuşdur.

Brakonyerliyə görə 41 xarici gəmi batırılıb

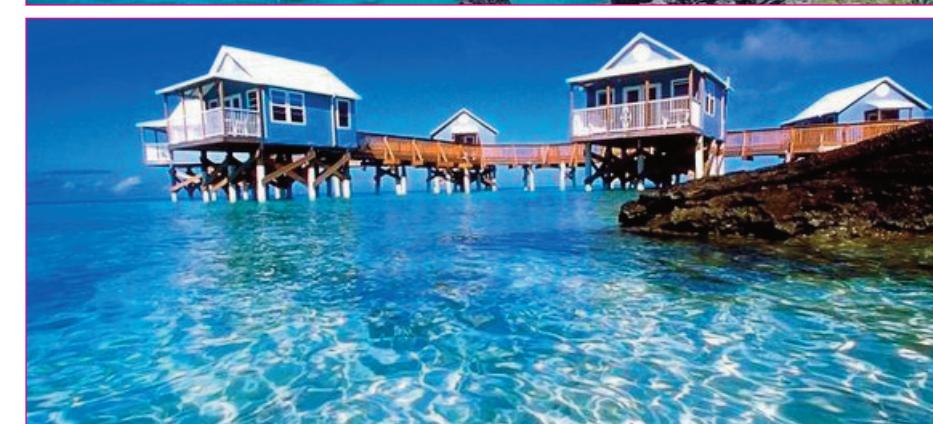
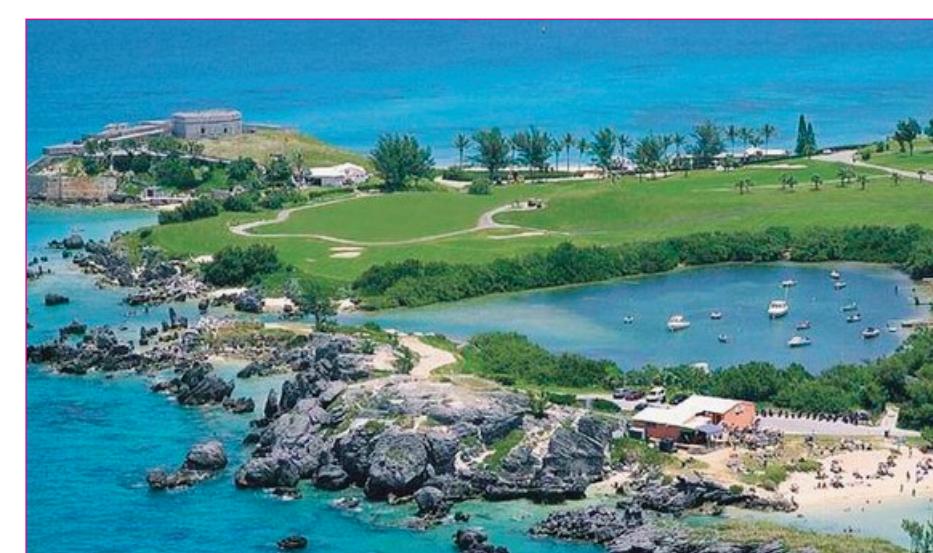
"Röyter" agentliyi xəbər verir ki, İndoneziyanın hərbi dəniz qüvvələri ölkənin ərazi sularında brakonyerliyə görə müsadirə olunmuş 41 balıqçı gəmisini məhv etmişdir.

Məlumatə görə, bu tədbirlər ölkənin yeni prezidenti Coko Vidodonun elan etdiyi qanunsuz balıq ovuna qarşı cəzanın gücləndirilməsi üzrə kampaniya çərçivəsində həyata keçirilir.

Bildirilir ki, gəmilər eyni vaxtda planetin ən iri arxipelaqının hövzəsinin dörd rayonunda dinamit vəsilesilə batırılmışdır. Brakonyerlərin daha 22 gəmisinin batırılacağı haqqında qərar qəbul edilib

İndoneziyalı rəsmilərin dediklərinə görə, hər il, ilk növbədə Vyetnam, Çin, Malayziya, Tailand və Filippindən 5,4 min gəmi qanunsuz şəkildə İndoneziyanın ərazi sularına daxil olur. Bu qanunsuz fəaliyyət nəticəsində ölkəyə hər il 300 trilyon rupi (24,7 milyard dollar) zərər dəyir.

Tahir DADAŞOV

Səyahət layneri saya oturub...

"Norwegian Dawn" səyahət layneri Bermud adaları yaxınlığında okeanın dayaz hissəsində saya oturub.

Gəminin sahibi "Norwegian Cruise Line" şirkətinin yaydığı məlumatda həmçinin heyət üzvləri və sərnişinlər arasında xəsarət alanlarının olmadığı vurgulanır. Şirkət nümayəndəsinin sözlərinə görə, laynerdə yanacaq sizmiş

müşahidə olunmayıb. Dalğıcılar gəminin alt hissəsində ola biləcək mümkün zədələrin axtarışına cəlb edilib. ABŞ-in Boston şəhərinə yollanan "Norwegian Dawn" laynerinin göyərtəsində hadisə zamanı 2675 sərnişin və 1062 heyət üzvü olub. Bermud adalarındaki limandan çıxdıqdan sonra gəminin mühərrikleri qəflətən sönüb və o, saya oturub.

Yarış qalibləri mükafatlandırılıb

Dəniz Nəqliyyati İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsi idmətinə daxil olan müəssisə və təşkilatlarda idmanın kütləviliyinə nail olmaq üçün məntəzəm müxtəlif tədbirlər həyata keçirir. Təsədüfi deyildir ki, Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 92-ci ildönümü münasibətilə dəniz nəqliyyatı müəssisə və təşkilatları arasında keçirilən stolüstü oyunların təşkilatçısı da məhz DNİHİRK idi.

Gərgin idman mübarizəsi şəraitində keçən yarışlarda "Zığ" Gəmi Təmiri Zavodunun nümayəndələri daha yaxşı çıxış etmişlər. Gəmi təmirciləri şahmat və dama yarışlarında ən yüksək göstəriciyə nail olmuş, stolüstü oyunların digər növlərində - bilyard yarışında ikinci, nərd yarışında isə üçüncü yeri tutmuşlар.

Xəzər Dəniz Neft Donanmasının idmançıları nərd, "Bibiheybət" Gəmi Təmiri Zavodunun təmsilçiləri tennis, Dəniz Nəqliyyatı Donanmasının nümayəndələri isə bilyard yarışlarında birinci yerə layiq görülmüşlər.

Xəzər Dəniz Neft Donanmasının stolüstü oyun həvəskarları şahmat və dama oyunlarında ikinci, bilyard yarışlarında isə üçüncü yerlə kifayətlənmişlər. "Bibiheybət" Gəmi Təmiri Zavodunun idmançıları nərd oyunlarında ikinci, şahmat və dama yarışlarında üçüncü yeri tutmuşlər. İstehsalat Xidmətləri İdarəsinin nümayəndələri tennis yarışında üçüncü yerlə kifayətlənmişlər.

Stolüstü oyunlarda fərqlənənlər Dəniz Nəqliyyatı İşçiləri Həmkarlar İttifaqı Respublika Komitəsinin sədri Səməd Allahverdiyevin əmri ilə mükafatlandırılmışdır. İlk üç yeri tutanlara kubok, Fəxri Ferman və pul mükafatları təqdim olunmuşdur.

Tahir DADAŞOV

Hər şey uşaqların ürəyincə idi

Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi 1 iyun - Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü münasibəti ilə aztəminath ailələrin uşaqları üçün dəniz gəzintisi təşkil edib.

Tədbirdə Səbail rayonunun orta məktəblərində təhsil alan şagirdlər, məktəbəqədər müəssisələrində böyükən körpələr, sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar, Xətai rayonundakı SOS uşaq kəndinin sakinləri və onların valideynləri iştirak ediblər.

Qayğıya və diqqətə daha çox ehtiyacı olan uşaqlar əvvəlcə dəniz gəzintisinə çıxacaqları "Müslüm Maqomayev" sərnişin gəmisi, dahi müğənninin katamarandaki xatırə guşəsi ilə yaxından tanış olublar, həyat və yaradıcılığından bəhs edən sənədlə filmə tamaşa ediblər.

Gəmi ilə dəniz gəzintisi zamanı isə azyaşlılar və yeniyetmələr üçün müxtəlif əyləncəli oyunlar və müsabiqələr təşkil edilib. Səyahət başa çatdıqdan sonra təşkil edilən əyləncəli proqramlar da xüsusi diqqətə və qayğıya daha çox ehtiyac duyan uşaqların ürəyincə olub.

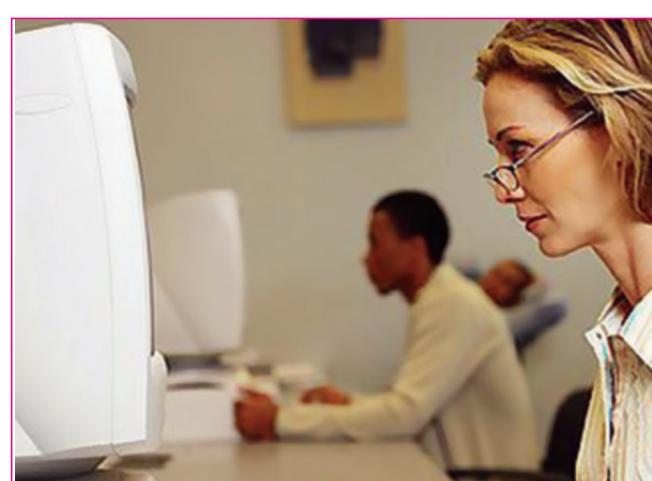
"DƏNİZ"

Oturaq həyat tərzinin fəsadları

Gənclərin əksəriyyəti oturaq həyat meyllidir. Bunu səbəblərindən biri internetdir. Artıq texnologiyanın inkişafı insana əksər işlərini oturduğu yerdən həll etməyə imkan verir. Amma uzun müddət kompyuter arxasında oturmağın ziyanı da az deyil.

Yaponiya alimlərinin araşdırmasına görə, günün çox hissəsini oturaq vəziyyətdə keçirirsizsə, digər vaxtlar hərəkət etsəniz belə, xəstəlik riski aradan qalxmır. İnsanlar həftədə 64 saatı oturaq vəziyyətdə, 28 saatı ayaq üstə durmaqla, 11 saatı isə gəzərək keçirirlər. Bu da gündə təxminən 9 saat aturmaq deməkdir. Əzolələr, xüsusən ayaq əzolələri hərəkətsiz qalandı bədəndə qan dövranı azalır. Bu zaman daha az qan, şəkər və yağ istifadə edilir, bu da ürək, şəkər xəstəlikləri riskini artırır. Bununla yanaşı, hərəkətsizlik insanlarda psixoloji gərilmələrə, təfəkkür və təxəyyül zəifliyinə gətirib çıxarır. Oturaq həyat adamların sinirlərini pozur, bələləri özlərindən tez çıxırlar. Bütün gününü kompyuter arxasında keçirənlər bəzən uzun müddət depressiyadan çıxa bilirlər. Onlar pessemist fikirlərə qapılır və bu fikirlər isə həyatlarını tamamilə dəyişir. Özlərini elə aparırlar ki, sanki,

çöldə həyat yoxdur. Həyat elə internetdən, kompyuterdən ibarətdir.

Oturaq həyat tərzini keçirən insanlar gün ərzində hər saatdan bir mütləq gəzməlidirlər. 6 saatdan artıq oturan kişilər

də gənc yaşda həyatdan köcmək riski 20, qadınlarda isə 40 faizdir. 45-69 yaşları əhatə edən 82 min kişi üzərində aparılan araşdırma zamanı isə bəlli olub ki, iş saatından sonra da oturaq həyat tərzini keçirənlərde ürək çatışmazlığı riski daha yüksəkdir. Bunun qarşısının alınması üçün nahar fasılələrində mütləq gəzmək, qaçmaq, idman etmək lazımdır.

Psiyoloqlar hesab edirlər ki, oturaq həyat tərzini keçirən insanlar sadə hərəkətlərlə problemləri az da olsa aradan qaldıra bilərlər.

Tez-tez başınızı sağa-sola hərəkət etdirin, lift əvəzinə pilləkəndən istifadə edin, iş yoldaşlarınızla telefonla yox, yanına gedərək danışın.

Stolda əylib oturmaq duzgün deyildir, bel, dirsək və dizin 90 dərəcə olmasına diqqət etmək lazımdır. Beliniz və stulunuz arasında boşluq buraxıb və arxaya söykənib oturmaq yalnızdır.

Oturarkən, hətta saqqız çeynədiyinizdən daha az enerji sərf edirsiniz.

Alimlər xəbərdarlıq edirlər ki, oturaq vəziyyətdə işləyənlər daha tez-tez ürək xəstəliklərinə düşər olurlar. Gün ərzində 6 saatdan artıq oturaq vəziyyətdə işləməyə məcbur olanların müxtəlif xəstəliklər üzündən erkən dünyalarını dəyişmə ehtimalları böyükdür.

Tahir DADAŞOV

Rusca-İngiliscə-Azərbaycanca dənizçilik terminlərinin izahlı lüğəti

(Əvvəli ötan nömrələrimizdə)

Конференция, линейная конференция CONFERENCE, CONFERENCE LINES

Объединение перевозчиков, эксплуатирующих суда, или судовладельцев в группу, состоящую из двух и более перевозчиков (судовладельцев), осуществляющих перевозки грузов по общим фрахтовым ставкам на определенных направлениях или на линиях, оговоренных в пределах географического района. Кроме согласованной ставки некоторые Конференции устанавливают Пул.

Линейная конференция препятствует деятельности независимых национальных судоходных линий, особенно в развивающихся странах, нанося им серьезный экономический ущерб. Принятие Кодекса поведения линейных конференций направлено на упорядочение мирового линейного судоходства, в частности, посредством регулирования отношений между конференциями и национальными судоходными линиями стран, внешнюю торговлю которых линейные конференции обслуживают, отношений между грузоотправителями, организациями грузоотправителей и конференциями и др.

Конференция ООН по торговле и развитию, UNCTAD

UNITED NATIONS CONFERENCE ON TRADE AND DEVELOPMENT, UNCTAD

Конференция ООН по торговле и развитию (UNCTAD) создана в 1984 г. В нее входят все государства - члены ООН, а также члены ее специализированных учреждений и МАГАТЭ. Основные задачи (UNCTAD): содействие развитию международной торговли; обеспечение стабильного мира и равноправного, взаимовыгодного, всестороннего сотрудничества между государствами; выработка рекомендаций, принципов, организационно-правовых условий и механизмов функционирования современных международно-экономических отношений; участие в координации деятельности других учреждений системы ООН в области экономического развития и налаживания хозяйственных связей. Деятельность ЮНКТАД охватывает широкий круг вопросов: международной торговли сырьем, готовыми изделиями и полуфабрикатами; условия «невидимой» торговли (фрахтования морского транспорта, страхования, финансирования, кредитования внешней торговли и др.); передачи технологий; валютно-кредитных отношений и др.

Корабельный сбор

SHIP'S DUES, TONNAGE DUES

Основной вид портовых сборов, взимаемых с судна при посещении порта. Корабельный сбор устанавливается: за БРТ (брutto регистровой вместимости), или за НРТ (нетто регистровой вместимости) либо за объем судна (LxBxH) и взимается отдельно за вход в порт и выход из него. Обычно суда линейного плавания пользуются льго-

тами. Льготами также пользуются суда каботажного плавания, пассажирские, исследовательские и другие суда. В портах некоторых стран этот сбор носит название тоннажный.

Xətti konfrans müstəqil milli gəmiçilik xətlərinin fəaliyyətinə maneqilik törədir, xüsusi inkişaf etməkdə olan ölkələrdə - onlara ciddi iqtisadi zərər vurur. Xətti konfransların davranış Məcəlləsinin qəbulu dünya xətti gəmiçiliyinin nizamlanmasına yönəldilmişdir. Burada xətti konfransların xarici ticarətinə xidmət göstərdikləri ölkələrin milli gəmiçilik xətləri ilə konfranslar arasında, habelə yüksək dərəcədə işbirliyi təşkilatları və konfranslar arasındaki münasibətlərin tənzimlənməsi və s. məsələlər öz əksini tapmışdır.

Ticarət və inkişaf üzrə BMT Konfransi, UNCTAD

Ticarət və inkişaf üzrə BMT Konfransi (UNCTAD) 1984-cü ildə yaradılmışdır. Ona BMT-yə üzv olan bütün dövlətlər, habelə BMT-nin ixtisaslaşdırılmış müəssisələri və MAQATE-nin üzvləri daxildir. UNCTAD-in əsas üzvləri bunlardır: beynəlxalq ticarətin inkişafına köməyin göstərilməsi; dövlətlər arasında sabit sülhün və bərabərliyin, qarşılıqlı, faydalı, hərtərəfli əməkdaşlığın təmin edilməsi; müasir beynəlxalq-iqtisadi münasibətlərin fealiyyət göstərməsi ilə bağlı tövsiyələrin, principlerin, təşkilati-hüquqi şərtlərin və mexanizmlərin hazırlanması; iqtisadi inkişaf və təsərrüfat əlaqələrinin qurulması sahəsində BMT sisteminin digər müəssisələrinin fəaliyyətinin əlaqələndirilməsində iştirak etmək. UNCTAD-in fealiyyəti çoxsaylı məsələləri əhatə edir: xammal, hazır məmələt və yarımfabrikatların beynəlxalq ticarətini; «görünməz» ticarətin (dəniz nəqliyyatını fraxtetmə, sığortalama, maliyyələşdirmə, xarici ticarətin kreditləşdirilməsi və s.) şərtlərini; texnologiyaların ötürülməsini; valyuta-kredit münasibətlərini və s.

Gəmi rüsumu

Liman gələrkən gəmidən alınan liman rüsumlarının əsas növü. Gəmi rüsumu BRT-yə (brutto registr ton) və ya NRT-yə (netto registr ton), ya da gəminin həcmində (LxBxH) görə müəyyənləşdirilir və limana daxil olmağa, oradan çıxmaga görə ayrı-ayrılıqla alınır. Adətən, xətti gəmilər düzənlərdən istifadə edir. Kabotajda işlə-

təm. Ləğotamı także пользуются суда каботажного плавания, пассажирские, исследовательские и другие суда. В портах некоторых стран этот сбор носит название тоннажный.

Коринфский канал

CARINTHIAN CANAL

Международный канал, соединяющий Эгейское и Ионическое моря. Пролегает по территории Греции через Коринфский перешеек. Сокращает путь из Адриатического моря в Греческий порт Пирей примерно на 200 миль и достаточно интенсивно используется для международного судоходства. Режим прохода судов через Коринфский канал регулируется внутренним правом Греции и не регламентируется никакими международными соглашениями. Коринфский канал открыт для торговых судов всех стран.

Корпорация Ллойда

CORPORATION OF LLOYD'S

Международная страховая корпорация, крупнейшее страховое объединение Великобритании. Образована в 1734 г. как частная организация в доме Ллойда по инициативе судовладельцев и грузовладельцев, которые впервые начали страховать грузы от морских рисков. С 1871 г. официально зарегистрирована как страховая корпорация. Проводит все виды имущественного и личного страхования, включая операции, связанные с выдачей гарантий. Состоит из ряда синдикатов. Для вступления необходимо внесение депозита, от суммы которого зависит размер участия в страховании. Размещение страхований осуществляется аккредитованными при корпорации брокерами. Кроме проведения страховых операций, занимается консультационной деятельностью. Члены Ллойда отвечают по договорам всем своим имуществом. Если объект застрахован одновременно несколькими страховщиками Ллойда, то каждый из них несет ответственность в пределах страховой суммы, которую он принял на свой риск. На случай несостоинности кого-либо из членов Ллойда существует централизованный гарантинный фонд.

Штаб-квартира располагается в Лондоне, где разрабатывается основная политика международного морского страхования. Служащие корпорации Ллойда называются агентами Ллойда.

Косвенный общественный перевозчик NON VESSEL COMMON CARRIER OPERATOR

Перевозчик общественный, который, хотя и не имеет собственного судна, действует как перевозчик, издавая коносамент и букируя место на судне океанского плавания, включая контейнерные суда.

Котировка

QUOTATION

Информация о наличии грузов, нуждающихся в перевозке и свободном тоннаже, ищущих загрузки. Целью котировки является вызов предложения (офферта) судовладельца или фрахтователя. Выпускаются специальные бюллетени с котировкой.

yən gəmilər, sərnişin, tədqiqat gəmiləri habelə digər gəmilər də güzəştlərdən istifadə edir. Bəzi ölkələrin limanlarında bu, tonnaj rüsumu adlandırılır.

Korinf kanalı

CARINTHIAN CANAL

Egey və İoni dənizlərini birləşdirən beynəlxalq kanal. Korinf bərzəxini kəsib keçən kanal Yunanistan ərazisindədir. Adriatik dənizindən Yunanistanın Pirey limanına yolu təxminən 200 mil qısalıdır və beynəlxalq gəmiçilik üçün kifayət qədər intensiv istifadə edilir. Korinf kanalından gəmilərin keçmə rejimi Yunanistanın daxili hüquq ilə tənzimlənir və heç bir beynəlxalq sazişlə nizamlanır. Korinf kanalı bütün ölkələrin ticarət gəmiləri üçün açıqdır.

Lloyd korporasiyası

CORPORATION OF LLOYD'S

Beynəlxalq sigorta korporasiyası, Böyük Britaniyanın iri sigorta birlüyü. 1734-cü ildə Lloydun evinde gəmi və yük sahiblərinin təşəbbüsü ilə yaradılmışdır. Bu özəl təşkilat ilk dəfə olaraq yükleri dəniz risklərindən sığortalaşmağa başlamış və 1871-ci ildə sigorta korporasiyası kimi rəsmi qeydiyyatdan keçmişdir. Əmlak sığortasının və şəxsi sığortanın bütün növlərini, o cümlədən zəmanətlərin verilməsi ilə bağlı əməliyyatları həyata keçirir. Bir sıra sindikatlardan ibarətdir. Daxil olmaq üçün depozit verilməlidir, sığortada iştirakın miqdarı depozitin məbləğindən asılıdır. Sığortaların yerləşdirilməsi korporasiya tərəfindən akkredite edilmiş brokerlər tərəfindən həyata keçirilir. Sığorta əməliyyatlarının həyata keçirilməsindən başqa, korporasiya məsləhətçi fəaliyyəti ilə də məşğul olur. Lloyd üzvləri müqavilələr üzrə öz əmlakları ilə məsuliyyət daşıyırlar. Əgər obyekt eyni zamanda Lloydun bir neçə sığrotasında sığortalanmışa, onlardan hər biri öz riskinə qəbul etdiyi sığorta məbləği hündürdən məsuliyyət daşıyır. Lloydun hər hansı bir üzvünün sığorta ödənişi vermek imkanına malik olmadığı hal üçün mərkəzləşdirilmiş zəmanət fondu mövcuddur.

Mənzil-qərargahı beynəlxalq dəniz sığortasının əsas siyasetinin işlənilərə hazırlığı London şəhərindədir. Lloyd korporasiyasının qulluqçuları Lloydun agentləri adlandırılırlar.

Vasitəli ictimai daşıyıcı

NON VESSEL COMMON CARRIER OPERATOR

İctimai daşıyıcı, şəxsi gəmisi olmasa da, konosament dərc etməklə və konteyner gəmiləri də daxil olmaqla, okean üzmə rəyonuna malik gəmidə əvvəlcədən yer götürməklə daşıyıcı kimi fəaliyyət göstərir.

Kotirovka

QUOTATION

Daşınmali olan yüklərin və yüklənməsi istəyən boş tonnajın mövcudluğu haqqında informasiya. Kotirovkanın məqsədi gəmi sahibinin və ya fraxtedən təklifini (ofertini) əldə etməkdən ibarətdir. Kotirovkanın dərc edildiyi xüsusi bülletenlər buraxılır.

(Davamı var)

Oğullar anaların sağlamlığını əllərindən alırlar

Səkkiz il ərzində təqribən 100 min qadın üzərində aparılan müşahidələr göstərib ki, oğullar analarına dəha çox narahatlıq yaradırlar. Oğlu olan və işləyən qadınlar avtomatik ödürücü ürək tutmaları riski olan gruba düşürlər.

Niye belədir? Bəlkə ona gör ki, oğullar ev işlərində analara kömək etməyə o qədər də meylli deyillər. Bu isə qadınlar üçün əlavə yüklenmə deməkdir. Oğlanlar həmçinin tez-tez narahatlıqlar yaradırlar.

İşləyən və minimum iki oğlu olan analar uşaqlı olmayıyan analarla müqayisədə ürəklə bağlı xəstəliklərə iki dəfə çox məruz qalıblar. Qızlar isə analarının sağlamlığı üçün heç bir təhlükə yaratmayıblar.

Turin Universiteti əməkdaşlarının fikrincə, qızlar analara böyük dəstək verirlər və onları çox az narahat edirlər. İstisna deyil ki, problemin kökləri hamiləlik dövrü ilə bağlı ola bilər (mümkündür ki, qızlarla müqayisədə daha böyük olan oğlan uşaqları ana ürəyi üçün əlavə yük yaradır).

Bu boyda israfçılıq olar?

Əhalisi 10 milyon nəfərdən çox olan şəhərlər nə qədər su, istilik, elektrik enerjisi və digər resurslardan istifadə edir? Ekspertlərin sözlərinə görə, 1970-ci ildə Yerdə səkkiz, 2010-cu ildə 27 meqapolis olub, 2020-ci ilə kimi isə onların sayı təqribən 37 olacaq.

Bu cür meqapolislərdə dünya əhalisinin təqribən 6,7% əhalisi yaşasa da, onlar yer üzündə istehsal olunan elektrik enerjisinin 9,3 faizindən istifadə edir və 12,6 faiz tullantı əmələ gətirir.

ABŞ alımlarının araşdırılmalarına görə, Nyu-Yorkun əhalisi Yaponiya paytaxtının əhalisindən 12 milyon nəfər az olsa da, daha çox elektrik enerjisindən istifadə edir. Tokio həmçinin su təchizatının effektiv siste-

minin quraşdırılmasında da kifayət qədər uğur qazanıb: borulardan su sizması səbəbindən şəhər yalnız 3% su itirir. Müqayisə üçün qeyd edək ki, sizıntılar üzəndə Rio-de-Janeyro və San Paulu şəhərləri 50% suyu boş yerə axıdır.

Keçəllikdən də pul qazanmaq olar

Londonun Şoredic səmtində yaşayan 2 uşaq atası, 26 yaşı Mett Staffordun başı keçəlləşir və o, üzləşdiyi problemdən gəlir əldə etmək qərarına gelir. Mett başının keçəlləşmiş yerində 215 dolların müqabilində reklam yerləşdirməyi təklif edir. Stafford təklifini internetin ən böyük onlayn-hərəccəsi "eBay"da satışa çıxarır.

"Başında 6x9 sm ölçülü yerdə döymə vasitəsilə reklam yerləşdirmək istəyənlər bu məbləği ödəsələr, razılaşa bilərik", - Mett yazib.

Elan

01.04.2015-ci il tarixindən Bakı-Aktau-Bakı xəttində avtonəqliyyat vasitələrinin daşınması üçün Ro-Ro gəmisi həftədə bir dəfə səfər edir.

Avtonəqliyyat vasitələrinin sayı artdıqca səfərlərin də sayı müvafiq olaraq artırılacaqdır.

Bakı-Aktau-Bakı və Bakı-Türkmenbaşı-Bakı istiqamətlərində bərələr hər gün səfər edirlər.

Əlaqə telefonları: (+99412) 498 02 44; 404 38 59 (+99450) 317 84 44

**E-mail: chartering@acsc.az;
ruslan.gurbanov@acsc.az**

"DƏNİZ"İN GÜLÜŞ PAYI

- Dünyada kasib çoxdur, yoxsa varlı?

- Varlı!

- Nədən bilirsən?

- Görmürsən mərd çox azdır?!

***

- İsteyirəm o qızı ürəyimi açım.

- Məsləhət görmürəm.

- Niyə?

- Sən bir onun çantasına bax, gör nə boydadır!?

***

Bir qadın yalanları ilə kupe-dəki yol yoldaşlarını lap təngə gətirir. Bir kişi durub çıxmış istəyərkən xanım onu nəzakət-sizlikdə günahkarlaşdırır:

- Hara gedirsiniz? Mən hələ səhbətimi bitirməmişəm.

- Üz isteyirəm, xanım, buriyun, növbəti yalanınızı da dinləməyə hazırlam.

***

- Filankəs deyəsən səninlə danışmir axı?

- Nə olsun? Mənimlə danışmasa da, məndən nə desən, danışır.

***

- Tezlilik məktəbi bitirəcəksən. Könlündən hansı peşə keçir?

- Atam dənizçi olmayı iştəyir, anam isə yanğınsöndürən.

- Bəs sən?

- Mən də qalmışam odla su arasında.

Rasif TAHİROV

400-dən çox qaćqını xilas etmişlər

Almaniya hərbi dəniz qüvvələrinin "Gessen" gəmisi Aralıq dənizi hövzəsində 294 qaćqını xilas etmişdir. Bu barədə "Die Welt" qəzeti xəbər verir.

Məlumatda görə, göyərtəsində 107 qaćqın olan birinci qayıq Liviyənin paytaxtı Trablisdən 80 kilometr şimal-şərqdə batmağa başlamışdır. İkinci qayıqda 102 nəfər olmuşdur. Üçüncü qayığın göyərtəsindən 85 nəfər xilas edilmişdir. Onların arasında 28 qadın və 3 uşaq olub.

Qaćqınlar Siciliyanın Potsallo limanında İtaliya hökumətinə təhvil verilib.

Şimali Afrikadan olan qaćqınlar qanunsuz daşınmalar təşkil edən qacaqlıqların köməyi ilə Avropa-ya keçməyə cəhd edirlər. Bu cür "səyahət"lər zamanı mühacirlərin eksər hissəsi sahile çatmamış həlak olur.

Bundesverin gəmiləri Berlinin təşəbbüsü ilə mayın 5-dən başlayaraq qaćqınların xilasında iştirak edir. Artıq ilk günlərdə "Gessen" və "Berlin" fregatları 400 nəfərdən çox qaćqını xilas etmişdir.

Eyni vaxtda 17 gəmidən fəlakət siqnalları verilmişdir

Mayın 30-da Afrikadan Avropaya gedən təxminən 3300 qanunsuz miqrant İtaliyanın sahil mühafizəsi tərəfindən xilas edilmişdir. Mühafizəçilərin dediklərinə görə, miqrantlar eyni vaxtda 17 gəmidən fəlakət siqnalları vermişlər.

Sonradan məlum olmuşdur ki, mühacirlərin xilas olunması üzrə əməliyyat zamanı italiyalı sərhədçilər 17 cəsəd aşkar etmişlər.

Yaxın Şərqi və Afrika ölkələrindən Avropa-ya getməyə cəhd edən qanunsuz miqrantların sayı gündən-günə artır. Beynəlxalq Miqrasiya Təşkilatının (İOM) məlumatına görə, təkcə bu ilin əvvəlindən Aralıq dənizində 1826 qanunsuz mühacir həlak olmuşdur.

BAŞ REDAKTOR
Rasif İman oğlu
TAHİROV

ÜNVANIMIZ:
AZ 1003, Bakı şəhəri,
Xanlar küçəsi, 22
TELEFONLARIMIZ:
Baş redaktor
(050) 670-33-76,
Redaktor
(070) 252-39-02

Qəzetin təsisçisi
“Azərbaycan
Xəzər Dəniz
Gəmiçiliyi”
Qapalı Səhmdar
Cəmiyyətidir

YARIZARAFAT, YARIĞERÇƏK

- ◆ Bir həqiqət min ehtimaldan yaxşıdır.
- ◆ Nə qədər ki, pişiyi ağaca dırmaşdırılan var, ağac kəsən də olacaq.
- ◆ Ola bilsin düz adamsan. Mən nə deyirəm ki?! Ola bilsin.
- ◆ Adam var, həqiqətən də xətrini çox istəyirəm. O, hətta nəvələrinə də nağıl danışır.
- ◆ Bu bədxərciliklə səbrim ömrümün sonuna çətin çata.
- ◆ İy verəcəyi üçün heç kəsin yalanının üstünü açmırlar?
- ◆ Qadın var kişini ər edir, qadın var orını nə!
- ◆ Dostun çoxluğu adanda arxayıncılıq, düşmənin çoxluğu sayıqlıq yaradır.
- ◆ Bu həyatda ən əvvəl, özünü tapmaq lazımdır.
- ◆ Həqiqət yalandan belə yaxşıdırırsa, niyə daha çox yalan eşidirəm?
- ◆ "Sim-sim, qapını aç!"la uzağı öz evimin qapısını aça bilərik.
- ◆ Bünövrəsi yalan üstündə quurlan evin damının nədən olmasının faydası yoxdur.
- ◆ Həkim xəstəni gözlədirəsə, ya xəstə onun üçün "vacib adam" deyil, ya da xəstəliyi "gözləyə bilər".

Rasif TAHİROV

Daha yaxşı dərk etmək üçün ayaqüstü dayanmaq lazımdır

A&M Texas Universiteti yanında Elmi-Tədqiqat Sağlamlıq Mərkəzindən olan alimlər qrupu müəyyən edib ki, dərs vaxtı ayaqüstü duran uşaqlar oturan uşaqlara nisbətən 12% daha diqqətli olurlar. Bu, şagirdlərə materialın mənimsənilməsinə sərf olunacaq vaxta yeddi dəqiqə qənaət etməyə imkan verir. Alımlar bu cür nəticələrə məktəb ili ərzində ikinci-dördüncü siniflərin 300 şagirdini yoxlayaraq alıblar. Uşaqların diqqətliliyi onların suallarına necə cavab vermələri, əllərini qaldırmaları, ümumi müzakirələrdə iştirak etmələri və qarşıya qoyulan vəzifələrdə özlərini aparmaları, məsələn, növbə gözləmədən danışmalarına uyğun olaraq dəyərləndirilir. İsləmək üçün istifadə edilən tribuna kimi masalar skamyaya ilə təchiz edilib və buda şagirdə öz arzusundan asılı olaraq ayaqüstü durmağa və ya oturmağa imkan verir. Professor Mark Benden əvvəlcə güman edib ki, bu cür masalarda istifadə uşaqların kökəlmə problemini həll edə bilər. Onun tədqiqatları göstərib ki, parta arxasında ayaqüstü duran şagirdlər dərs zamanı oturan uşaqlara nisbətən 15% daha çox kalori yandırır. Son tədqiqat zama-

ni Benden bu nəticəyə gelib ki, fiziki aktivlik, hətta az olsa belə, eqli fəaliyyətə müsbət təsir göstərir. Professor qeyd edib ki, bundan təccübəlməyib. "Dik duran masalar məktəblilərin davranışının problemlərini həll etməkde və dərs tapşırıqlarının həlli zamanı onların diqqətini artırmaqdə kömək edəcək. Bu, uşaqların tapşırıqları müxtəlif üsullarla yerinə yetirməsi, o cümlədən ayaqüstü duraraq bu yolla monoton oturaq fəaliyyətin pozmaq sayəsində baş verəcək" - Benden bildirib.

"Tədqiqat göstərir ki, dərs vaxtı uşaqın davranışının onun dərsdə uğur qazanmasında daha müüm amildir. Başqa cür deyilərsə, ayaqüstü duranda biz oturmağa nisbətən daha yaxşı dərk edirik" - professor sözlərinə yekun vurub.

Qəzet “Dəniz” qəzeti kompyuter mərkəzində yiğilmiş, səhifələnmiş və “OL” MMC-də çap olunmuşdur

Şəhadətnamə 271
Sayı 2000
Sifariş 59